

7. PIELIKUMS. TIAN TERMINU ANALĪZE

Jūrmalas TPG 2016 TIAN	MK 30.04.2013. noteikumi Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”	Citi normatīvie akti, t.sk. VARAM viedoklis	Komentāri/priekšlikumi Jūrmalas TP 2020 TIAN
3.1. aizliegtā izmantošana – teritorijas izmantošana, kuru aizliegts veikt saskaņā ar šo noteikumu prasībām vai kura šajos noteikumos nav minēta kā atļautā izmantošana			Terminu var saglabāt, ja ir minēts tekstā, bet veicot redakcionālus grozījumus kontekstā ar “atļauto izmantošanu”.
3.2. apbūves līnija – projektēta līnija, kas nosaka minimālo attālumu no zemes vienības robežas vai citas šajos noteikumos minētas atskaites vietas, piemēram, upes krasta, līdz tuvākajai virszemes būvei	7.5. Apbūves atbilstība zemes vienības robežām 132. Jaunbūvējamās būves (izņemot inženierbūves – tiltus, estakādes, tuneļus, satiksmes pārvadus un inženierkomunikācijas) izvieto ne tuvāk par 4 m no zemes vienības robežām. Šo attālumu var samazināt, ja netiek pārkāptas normatīvo aktu prasības ugunsdrošības, higiēnas un insolācijas jomā un ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka saskaņojums.		Svītrot 3.2. apakšpunktu. VARAM 17.04.2019. iebildumi par Amatas novada TPG (izstrādātājs SIA „Reģionālie projekti”) – Amatas novada TIAN (112. un 13. punktā) ir noteikts termins “apbūves līnija” un minimālie attālumi apbūves izvietošanai Norādām, ka tas ir apbūves parametrs (skaitliskais rādītājs, kas raksturo apbūves izvietošanu), kādu neparedz normatīvie akti. Attālumu, kādā izvietošanas jaunas būves pie ielas nosaka būvvalde (definīcija dota noteikumu Nr. 240 2.6. apakšpunktā), bet minimālo tuvāko attālumu līdz zemes vienības robežai noteic Civillikuma 1091. pants. Savukārt Zvejniecības likuma 9. pantā noteikta tauvas josla gar ūdensobjektiem un aprobežojumi tajā, tādējādi pašvaldībai nav dots deleģējums noteikt papildus aprobežojumus gar visiem ūdeņiem, tai skaitā privātajiem ūdeņiem. Līdz ar to TIAN 112. punkts nav piemērojams.
3.3. apbūves laukums – būves visa ārējā perimetra projekcija uz zemes. Tajā ietilpst virszemes būves ārēsienu ārējās virsmas projekcija, ko nosaka šādi:	114. Apbūves blīvums ir apbūvētās teritorijas (visu ēku apbūves laukuma summa) attiecība pret zemes vienības platību attiecīgajā funkcionālajā zonā. To	Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 „Publiskas būves”: 14. Publiskas būves apbūves laukumu nosaka kvadrātmetros (m ²) kā tāda	Svītrot 3.3. apakšpunktu. Dublē Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 un LBN 208-15.

<p>3.3.1. apbūves laukumā ietver: 3.3.1.1. uz kolonnām izvietotas būves daļas; 3.3.1.2. laukumus zem caurbrauktuvēm, lieveņiem, pandusiem, nojumēm, terasēm pirmā stāva līmenī, ārējām kāpnēm 3.3.1.3. būves pārkāres projekcijas laukumu uz zemes virsmas, izņemot par 1,3 m šaurākas pārkāres, kuras izvietotas pirmā stāva pārseguma līmenī un virs tā un kuru kopējais garums pa stāvu nepārsniedz 50 % no stāva perimetra 3.3.2. apbūves laukumā neietver: 3.3.2.1. nobrauktuves uz pazemes stāvvietām, ja to konstrukcija virszemes līmenī nav augstāka par 1 m 3.3.2.2. ēku atjaunošanas vai pārbūves gadījumā pandusus, kas nepieciešami uzbrauktuvēm no zemes līmeņa uz pirmo ēkas stāvu, lai nodrošinātu vides pieejamību</p>	<p>izsaka procentos un aprēķina, izmantojot šādu formulu: letverts apbūves blīvuma formulā</p>	<p>laukuma projekciju pirmā virszemes stāva līmenī, kuru ierobežo būves ārējais perimetrs, ieskaitot izvirzītās daļas, izņemot arhitektoniskos rotājumus. Apbūves laukumā ieskaita laukumu zem būves un būves daļām, kuras izvietotas uz kolonnām, caurbrauktuvju laukumus zem būvēm, kā arī laukumus zem lieveņiem, terasēm un ārējām kāpnēm. Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas”: 9. Dzīvojamās ēkas apbūves laukumu (m²) nosaka kā tāda laukuma projekciju pirmā virszemes stāva līmenī, kuru ierobežo ēkas ārējais perimetrs, ieskaitot izvirzītās daļas. Apbūves laukumā ieskaita laukumus zem ēkām (vai to daļām), caurbrauktuvju laukumus zem ēkām, kā arī laukumus zem lieveņiem, terasēm un ārējām kāpnēm.</p>	
<p>3.4. atļautā izmantošana – šajos noteikumos un detālplānojumā noteiktā saimnieciskā darbība un ar to saistītā apbūve. Atļauto izmantošanu raksturo ekonomiskās darbības veidi, būvju klasifikācija, zemes lietošanas veidi</p>	<p>2.13. izmantošanas veids – teritorijas izmantošanas, saimnieciskās darbības, būvju un zemes izmantošanas kopums, kas noteikts teritorijas plānojumā, lokālplānojumā un detālplānojumā</p> <p>2. Prasības visu teritoriju plānošanai un izmantošanai</p> <p>5. Ja pašvaldības teritorijas plānojumā nav noteikts citādi, lai nodrošinātu esošo un plānoto objektu funkcijas, atļauta šāda izmantošana:</p> <p>5.1. esošo ielu un ceļu rekonstrukcija, AIV, AV un AVI kategorijas ceļu un C, D un E kategorijas ielu izbūve; 5.2. objektam nepieciešamo transportlīdzekļu stāvvietu izbūve;</p>	<p>Teritorijas attīstības plānošanas likums</p> <p>3) funkcionālais zonējums – teritorijas iedalījums zonās, kurām ir atšķirīgas prasības atļautajai teritorijas izmantošanai un apbūvei</p> <p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr. 326):</p> <p>2.1. būves galvenais lietošanas veids – būvei būvniecības procesā paredzētā un būvniecības dokumentos noteiktā būves dominējošā izmantošana (klasifikācijas kods ar četrām zīmēm)</p>	<p>Svītrot 3.3. apakšpunktu.</p> <p>Termins “atļautā izmantošana” novecojis un vairs pie teritorijas plānošanas dokumentiem netiek lietots.</p> <p>Bija noteikts Teritorijas plānošanas likumā (spēkā no 2002.-2011. gadam), skaidrojot teritorijas plānojuma jēdzienu (1. pantā), kā arī 5. pantā – plānošanas līmeņi – <i>vietējās pašvaldības līmenī</i> – <i>vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā un detālplānojumā ir noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas attīstības iespējas, virzieni un aprobežojumi, grafiski attēlota vietējās pašvaldības</i></p>

	<p>5.3. apstādījumu izveide un teritorijas labiekārtojums; 5.4. inženierkomunikāciju tīklu un objektu izbūve; 5.5. erozijas risku ierobežošanas, pretplūdu aizsardzības būvju un meliorācijas sistēmu izbūve</p>		<p><i>teritorijas pašreizējā un noteikta plānotā (atļautā) izmantošana, [..].</i> Kā arī uz Likuma pamata izdotajos MK noteikumos (Nr. 34 (2004.); Nr.1148 (2004.); Nr. 711 (2009.-2015.)). Šobrīd spēkā esošajos MK 628 (no 2015.), tikai pie Lokālpilnovaldības izstrādes (36.punktā) ir noteikts: <i>“detalizē teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu un tajā atļautos izmantošanas veidus vai nosaka funkcionālo zonējumu un izmantošanas veidus”.</i></p>
<p>3.5. arhitektonisks akcents – tornītis, kupols, laterna, skulpturāls dekors vai cits ēkas arhitektoniskajam veidolam nozīmīgs kompozicionāls elements, kas izvirzās virs jumta pamatapjoma un eksponējas būves siluetā. Arhitektoniskā akcenta maksimālā aizņemtā laukuma platība pa ārējo perimetru ir 10 % no augstākā ēkas pilnā stāva platības. Arhitektoniskā akcenta apjomā atļauts izbūvēt ēkas iekštelpas vai ārtelpas</p>	<p>124. Augstuma ierobežojumi nav attiecināmi uz arhitektoniskām vai tehniskām izbūvēm (piemēram, virsgaismām, skursteņiem, torņiem, karoga mastiem, elektronisko sakaru objektiem, vējrādītājiem vai zibens novadītājiem).</p>		<p>Terminu saglabāt, ja ir minēts tekstā.</p>
<p>3.6. bēniņi – telpa bez iekšējās apdares starp jumta norobežojošajām konstrukcijām, ārsienām un augšējā stāva pārsegumu</p>		<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” – 2.2. bēniņi – neapdzīvojama telpa starp jumta norobežojošajām konstrukcijām, ārsienām un augšējā stāva pārsegumu;</p>	<p>Svītrot 3.6. apakšpunktu. Dublē Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15.</p>
<p>3.7. bloķētas ēkas – m funkcionāli un konstruktīvi nesaistītas un patstāvīgas būves, kuras pa vertikāli saskaras ar virszemes vai pazemes daļu. Tās var atrasties gan vienā zemes vienībā, gan katra savā zemes vienībā, ievērojot prasības ugunsdrošības un īpašuma tiesību jomā;</p>		<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” – 3.2. mazstāvu dzīvojamo ēku - ēkas, kurās ir ne vairāk kā trīs stāvi, viens vai divi dzīvokļi ar atsevišķu āras ieeju katram dzīvoklim, bloķētas vai rindu ēkas, patstāvīgi iekšējie inženiertīkli, kā arī citas izmantošanas telpas ir ne vairāk</p>	<p>Terminu saglabāt, ja ir minēts tekstā.</p>

		kā 50 % no ēkas virszemes stāvu kopējās platības	
<p>3.8. brīvā zaļā teritorija – zemes vienības neapbūvētā platība, kurā neietilpst apbūves laukumā ietilpstošās platības, labiekārtojuma būves (terases, baseini, strūklakas, atbalstsienas u.c.), autotransportam un gājējiem paredzētie ceļi un celiņi, tai skaitā ekobruģis. Brīvo zaļo teritoriju raksturo neapbūvētās platības attiecība pret zemes vienības kopējo platību, izteikta procentos</p>	<p>117. Brīvā zaļā teritorija ir zemes vienības neapbūvētā platība, un to aprēķina, izmantojot šādu formulu:</p> <p>118. Brīvo zaļo teritoriju raksturo brīvās zaļās teritorijas rādītājs. To nosaka procentos kā brīvās zaļās teritorijas attiecību pret visu apbūvēto teritoriju summu un aprēķina, izmantojot šādu formulu:</p>		<p>Svītrot 3.8. apakšpunktu.</p> <p>Pēc būtības dublē un groza MK 240 noteikumus.</p>
<p>3.9. būves apjoms (arī ēkas apjoms, būvapjoms): virszemes būves vai tās daļas būvtilpums, aprēķināts pa būves ārējo kontūru (virsmu)</p>		<p>Būvniecības likums:</p> <p>4) būves atjaunošana – būvdarbi, kuru rezultātā ir nomainīti nolietoto būves nesošie elementi vai konstrukcijas vai veikti funkcionāli vai tehniski uzlabojumi, neņemot būves apjomu vai nesošo elementu nestspēju;</p> <p>Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 „Publiskas būves”:</p> <p>15. Publiskas būves būvtilpumu nosaka kubikmetros (m³), summējot būves virszemes daļas un pazemes daļas tilpumu starp katra stāva ārējo kontūru, ieskaitot iekšsienas norobežojošās konstrukcijas, virsgaismas logus un lodžijas, bet neskaitot balkonus un terases. Būves virszemes un pazemes daļas robežšķirtne ir pirmā stāva tīrās grīdas virsmas līmenis (tīrā grīda atbilst nosacītajai atzīmei ±0,00). Būvtilpumā ieskaita apkurināmu vairāklīmeņu ātriju. Būvtilpumā neieskaita gaisa telpu zem būves vai būves daļas, kas būvēta uz kolonnām, kā arī caurbrauktuvju tilpumu, lieveņu, terašu, dabiski ventilējamu neapkurināmu dubulto fasāžu un ārējo</p>	<p>Svītrot 3.9. apakšpunktu.</p> <p>Termins “būves apjoms” TIAN tekstā nav pielietots.</p> <p>Ir lietots – “apbūves apjoms” un “būvapjoms”.</p>

		<p>atklāto kāpņu tilpumu un arhitektoniskos rotājumus.</p> <p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas”:</p> <p>2.3. būvtilpums – būvobjekta tilpums starp ārējām norobežojošajām virsmām;</p> <p>10. Dzīvojamās ēkas būvtilpumu nosaka kubikmetros (m³), summējot ēkas virszemes daļas un pazemes daļas tilpumu starp norobežojošo konstrukciju ārējām virsmām. Ēkas virszemes un pazemes daļas robežšķirtne ir pirmā stāva grīdas virsmas līmenis (tīrā grīda ir nosacīta atzīme ±0,00). Dzīvojamās ēkas būvtilpumā neieskaita gaisa telpu zem ēkas (ēkas daļas), kas būvēta uz kolonām, caurbrauktuves tilpumu, ārējo atklāto kāpņu, lieveņu un terašu tilpumu, kā arī arhitektūras detaļu vai konstrukciju elementu izvirzījumu tilpumu.</p>	
<p>3.10. būves ārtelpa – balkoni, terases un lodžijas. Ārtelpas platības aprēķina katrai daļai un veidam atsevišķi</p>	<p>2.5. ārtelpas elementi – objekti, kas izvietoti ārpus ēkām, paredzēti labiekārtojumam un teritorijas funkciju uzlabošanai (piemēram, skulptūras, strūklakas, apgaismojuma laternas, nožogojumi, rotaļu laukumi, reklāmas un informācijas zīmes)</p>	<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 „Publiskas būves”:</p> <p>3. Cokola stāva, mansarda stāva, jumta stāva, pagrabstāva, tehniskā stāva, balkonu, lodžiju, lieveņu un terašu terminu skaidrojumi ir sniegti normatīvajā aktā par dzīvojamām ēkām.</p>	<p>Svītrot 3.10. apakšpunktu.</p> <p>Termins “būves ārtelpa” TIAN tekstā nav pielietots.</p> <p>Vārds “ārtelpa” lietots viens pats vai dažādos salikumos – galvenokārt tikai kā “publiskā ārtelpa”, arī “pilsētas ārtelpa”.</p>
<p>3.11. būves kopējā platība – vispārīgā gadījumā būves visu stāvu (arī pagrabstāva, jumta stāva un jumta izbūves, neieskaitot bēniņus) iekštelpu un ārtelpu grīdu kopējā platība</p>		<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas”:</p> <p>11. Dzīvojamās ēkas kopējo platību (m²) nosaka, summējot visu ēkas stāvu (arī pagrabstāva un mansarda stāva) platību starp ārsienu iekšējām virsmām, kā arī ārtelpu – balkonu, lodžiju un terašu – platību. Bēniņu (tehnisko bēniņu) un tehniskās pagrīdes platību dzīvojamās ēkas kopējā platībā neieskaita.</p>	<p>Svītrot 3.11. apakšpunktu.</p> <p>Dublē Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15.</p>

<p>3.12. būve ūdenī – šo noteikumu izpratnē – ūdensobjekta akvatorijā izvietota peldoša konstrukcija, kurā ir dzīvojamās vai publiskās telpas. Šāds objekts ir konstruktīvi nesaistīts ar upes gultni</p>	<p>2.19. peldbūve – uz pontona vai peldošas platformas izvietots objekts, kam ir konkrēta funkcija;</p> <p>Publiskā ārtelpa 24003 - Ūdens telpas publiskā izmantošana – Ūdens akvatorijas izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves vai uz pāļiem stiprinātas būves.</p>		<p>Svītrot 3.12. apakšpunktu Pēc būtības dublē MK 240 noteikumus. Tekstā aizstāt ar “peldbūve”.</p>
<p>3.13. būves pārbūve – būvdarbi, kuru rezultātā ir mainīts būves vai tās daļas apjoms, pastiprināti nesošie elementi vai konstrukcijas, mainot vai nemainot izmantošanas veidu un saglabājot vismaz 20 % no esošās būves vēsturiskās substances</p>		<p>Būvniecības likums: 9) būves pārbūve — būvdarbi, kuru rezultātā ir mainīts būves vai tās daļas apjoms vai pastiprināti nesošie elementi vai konstrukcijas, mainot vai nemainot lietošanas veidu</p>	<p>Svītrot 3.13. apakšpunkts (nav spēkā atbilstoši VARAM 09.09.2016. rīkojumam Nr. 215) atbilstoši likumā lietotajiem terminiem. Dublē Būvniecības likumu.</p>
<p>3.14. būvlaide – projektēta līnija, kas nosaka minimālo attālumu no ielas sarkanās līnijas līdz tuvākajai virszemes būvei</p>	<p>2.6. būvlaide – projektētā līnija, kas nosaka minimālo attālumu starp ielas sarkano līniju un tuvāko virszemes būvi (pilsētās un ciemos) vai autoceļa aizsargjoslu un tuvāko virszemes būvi (lauku teritorijās); 2.11. iedibinātā būvlaide – ielas frontāla līnija, ko veido esošā apbūve, ja attiecīgā kvartāla robežās vismaz 50 % ēku atrodas uz šīs līnijas</p>		<p>Svītrot 3.14. apakšpunktu. Dublē MK 240 noteikumus.</p>
<p>3.15. cokola stāvs – ēkas puspagraba stāvs (vai tā daļa), kura pārseguma augšējā atzīme atrodas vismaz 1 m virs zemes līmeņa, bet grīda atrodas zem zemes līmeņa</p>		<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” – 2.4. cokola stāvs – ēkas puspagrabstāvs (vai tā daļa), kas attiecībā pret planēto zemes līmeni iedziļināts ne vairāk kā par pusi no stāva augstuma. Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 „Publiskas būves”: 3. Cokola stāva, mansarda stāva, jumta stāva, pagrabstāva, tehniskā stāva, balkonu, lodžiju, lieveņu un terašu</p>	<p>Svītrot 3.15. apakšpunktu. Dublē Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 un LBN 208-15.</p>

		terminu skaidrojumi ir sniegti normatīvajā aktā par dzīvojamām ēkām.	
3.16. dārza māja – viena dzīvokļa māja, ko apdzīvo sezonāli un kuras maksimālais apbūves laukums ir 40m ² , bet maksimālais augstums ir 8 m, jeb viens stāvs un jumta stāvs vai jumta izbūve. Dārza mājas maksimālā apkurināmā platība ir 40 m ²	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana 11003 – Dārza māju apbūve – Apbūve, ko pārsvarā veido ģimenes dārziņi ar būvēm, kas paredzētas sezonas rakstura izmantošanai, tai skaitā dzīvošanai	Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr,326): Dārza mājas , kuras galvenokārt izmantojamas vasaras periodā, ar kopējo platību līdz 40 m ² (ieskaitot).	Svītrot 3.16. apakšpunktu Dublē MK 326 noteikumus. Būves augstumu jānosaka TIAN 4. nodaļā tajās funkcionālajās zonās, kurās atļauta dārza mājas izbūve.
3.17. daudzfunkcionāla ēka – publiska ēka, kurā ir gan pakalpojumu objekti, gan dzīvokļi. Šādā ēkā dzīvokļi ir izvietoti augšējos stāvos un to kopplatība ir mazāka par 50 % no ēkas kopējās platības		Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi (MK 10.01.2012. noteikumi Nr. 48): 42.1 Saskaņā ar ēku vērtību ietekmējošo rādītāju izvērtēšanas detalizācijas pakāpi, ņemot vērā šo noteikumu 19.pielikumā minētos nosacījumus, ēkas iedala šādās ēku grupās: 42.1 1. savrupmājas; 42.1 2. daudzfunkcionālās ēkas ; 42.1 3. citas nedzīvojamās ēkas. 19.pielikums Daudzfunkcionālās ēkas: - Daudzdzīvokļu mājas - Ir vismaz viena dzīvojamā telpu grupa; - Biroju ēkas - Ir vismaz viena dzīvojamā telpu grupa; - Tirdzniecības ēkas - Ir vismaz viena dzīvojamā telpu grupa; - Visi ēku tipi, izņemot iepriekš minētos, atbilstoši būvju klasifikācijai - Dzīvojamo telpu grupu aizņemtā kopējā platība ir lielāka par telpu grupu, kuru lietošanas veids sakrīt ar ēkas galveno lietošanas veidu, kopējo platību	Svītrot 3.17. apakšpunktu. Daļēji dublē un ir pretrunā ar MK noteikumiem Nr. 48. TIAN pieminēts tikai trīs punktos, kas nav būtiski.
3.18. dvīņu māja – divas ar kopēju sienu saistītas viena dzīvokļa mājas, kas celtas zem viena kopēja jumta, saskaņotas ārējā izskatā.	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana	Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr,326):	Svītrot 3.18. apakšpunktu. Dublē MK 240 noteikumus.

<p>Tā var atrasties un tikt projektēta vienā zemes vienībā, vai tās ir esošas būves, kas atrodas katra savā zemes vienībā, kuras robeža sakrīt ar ēku kopējo sienu</p>	<p>11001 - Savrupmāju apbūve - Dzīvojamā apbūve, ko veido savrupmājas (brīvi stāvošas individuālās dzīvojamās mājas) un dvīņu mājas (divas bloķētas, arhitektoniski vienotas un simetriskas individuālās dzīvojamās mājas ar identisku plānojumu), ietverot nepieciešamās palīgbūves un labiekārtojumu</p>	<p>Brīvi stāvošas vai savienotas (dvīņu, rindu vai sekciju tipa) dzīvojamās mājas ar divām dzīvojamo telpu grupām.</p>	
<p>3.19. dzelzceļa infrastruktūra - kompleksa inženierbūve, kurā ietilpst: 3.19.1. dzelzceļa virsbūve - sliedes (sliežu ceļi), pārmiju pārvedas, gulšņi, balasts un citi virsbūves elementu piederumi, pārbrauktuves un pārejas 3.19.2. zeme zem sliežu ceļiem (zemes klātne un dzelzceļa zemes nodalījuma josla), inženiertehniskās būves (tilti, ceļa pārvadi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, komunikāciju kanāli, atbalsta sienas vai aizsargsienas u.tml.) 3.19.3. robežzīmes un aizsargstādījumi 3.19.4. dzelzceļa signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas līnijas, iekārtas vilcienu kustības drošības garantēšanai, pārmiju stāvokļa un signālu regulēšanai, luksofori, signālrādītāji un signālzīmes 3.19.5. dzelzceļa telekomunikāciju tīkli 3.19.6. dzelzceļa elektroapgādes gaisvadu un kabeļu līnijas, kontakttīkli, transformatoru un vilces apakštācijas 3.19.7. stacijas, izmaiņas punkti un pieturas punkti 3.19.8. ēkas un būves, kas nepieciešamas dzelzceļa infrastruktūras objektu uzturēšanai, remontam un lietošanai 3.19.9. gaisa telpa un zemes dzīles dzelzceļa zemes nodalījuma joslā, ciktāl tas nepieciešams dzelzceļa infrastruktūras</p>	<p>2.24. transporta infrastruktūra – būvju komplekss, kas ietver visu veidu transportam nepieciešamos objektus un to teritorijas – ielas, ceļus, tuneļus, viaduktus, satiksmes pārvadus, dzelzceļus ar dzelzceļa stacijām, jūras un upju ostas, lidostas, kanālus – kā arī citus to izmantošanai un uzturēšanai nepieciešamos objektus un sastāvdaļas; Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana: 14002 - Transporta lineārā infrastruktūra - Autoceļi, ielas, dzelzceļš un citas kompleksas transporta inženierbūves, tai skaitā tilti, estakādes, tuneļi un citas līdzīgas būves, kas veido lineāru transporta infrastruktūru. 14003 - Transporta apkalpojošā infrastruktūra - Ēkas sauszemes, gaisa un ūdens satiksmes pakalpojumu nodrošināšanai, tai skaitā dzelzceļa pasažieru stacijas, autoostas, lidostas, ostas, garāžas, atsevišķi iekārtotas atklātās autostāvvietas, stāvparki, daudzstāvu autostāvvietas.</p>	<p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr,326): Dzelzceļi - Dzelzceļa līnijas, tai skaitā estakādes sliežu ceļi, rezerves sliežu ceļi, sliežu ceļu pārmijas un krustojumi, manevru un šķirošanas līnijas. Katra atsevišķa vienceļa, divceļu vai daudzceļu dzelzceļa līnija kopā ar rezerves sliežu ceļiem, sliežu ceļu pārmijām un krustojumiem, manevru un šķirošanas līnijām u. tml. Dzelzceļa likums (spēkā no 01.11.1998.): 3) dzelzceļa infrastruktūras attīstība — pasākumu komplekss [infrastruktūras izveidošana, būvniecība, modernizācija (uzlabošana), jaudas palielināšana], kuru saskaņā ar transporta politikas plānošanas dokumentiem realizē, lai būtiski palielinātu dzelzceļa pārvadājumu ātrumu, uzlabotu drošību, kvalitāti un citas dzelzceļa tehniskās iespējas 11) dzelzceļa zemes nodalījuma josla — zemes platība, kas ir dzelzceļa infrastruktūras sastāvdaļa un kas paredzēta dzelzceļa infrastruktūras objektu izvietojumam, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras attīstību un drošu ekspluatāciju, kā arī pasargātu</p>	<p>Svītrot 3.19. punktu ar apakšpunktiem. Dublē Dzelzceļa likumu un ar to saistītos normatīvos aktus, kā arī vienkārši nav nepieciešams noteikt atsevišķas pašvaldības TIAN. TIAN tekstā biežāk lietots termins “dzelzceļš”.</p>

<p>objektu ekspluatācijai, aizsardzībai un dzelzceļa satiksmei</p>		<p>cilvēkus un vidi no dzelzceļa kaitīgās ietekmes</p> <p>21) zemes klātne — grunts būvju komplekss, kuru iegūst, apstrādājot zemes virsmu, un kurš paredzēts virsbūves novietošanai, sliežu ceļu noturības nodrošināšanai un to aizsardzībai pret atmosfēras ūdeņiem un gruntsūdeņiem;</p> <p>36) tīkls — visa dzelzceļa infrastruktūra, ko pārvalda dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs.</p> <p>Dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumi (MK 03.08.2010. noteikumi Nr. 724)</p> <p>2.8. ceļš – dzelzceļa sliežu ceļš;</p> <p>2.9. centralizētā pārmija – pārmija, kuras asmeņus un krusteņa kustīgo serdi pārved ar ierīci, ko darbina no vienas centrālās vadības ierīces;</p> <p>2.25. pieturas punkts – vieta, kur apstājas vilciens. Tam nav ceļu izvērsuma, un tas paredzēts tikai pasažieru iekāpšanai un izkāpšanai;</p> <p>2.30. stacija – dzelzceļa infrastruktūras objektu kopums, kas aizņem noteiktu daļu no dzelzceļa zemes nodalījuma joslas un nodrošina dzelzceļa pārvadājumu operāciju veikšanu;</p> <p>Dzelzceļa būvnoteikumi (MK 02.09.2014. Nr. 530):</p> <p>1. Noteikumi nosaka:</p> <p>1.1. dzelzceļa infrastruktūras objektu (dzelzceļa inženierbūvju) būvniecības procesa kārtību, būvniecības procesā</p>	
--	--	---	--

		<p>iesaistītās institūcijas un atbildīgos būvspeciālistus.</p> <p>Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas ekspluatācijas noteikumi (MK 1.02.2005., Nr. 79)</p> <p>1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā ekspluatējama dzelzceļa zemes nodalījuma josla (turpmāk — nodalījuma josla).</p> <p>7. Nodalījuma joslu var izmantot:</p> <p>7.1. elektropārvades vai komunikāciju līniju, būvju un iekārtu izvietošanai;</p> <p>7.2. laukumu un piebraucamo ceļu būvniecībai;</p> <p>7.3. saimniecības ēku būvniecībai;</p> <p>7.4. lauksaimniecības vajadzībām;</p> <p>7.5. citiem objektiem, kas nav minēti šo noteikumu 7.1., 7.2., 7.3. un 7.4.apakšpunktā, ja tie neietekmē dzelzceļa ekspluatāciju un vilcienu kustības drošību.</p> <p>Dzelzceļa infrastruktūras (sliežu ceļu) valsts reģistrācijas un uzskaites kārtība (MK 29.12.1998., Nr.489)</p> <p>1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā veicama dzelzceļa infrastruktūras (sliežu ceļu) (turpmāk — dzelzceļa infrastruktūra) valsts reģistrācija un uzskaitē.</p>	
3.20. fasādes fronte – ēkas fasādes platuma projekcija pret ielas sarkano līniju, upes krastu vai citu šajos noteikumos minētu atskaites objektu			Terminu saglabāt, ja ir minēts tekstā.
3.21. iela – teritorija, ko plānā ierobežo sarkanās līnijas, bet telpiski – apbūve vai	2.8. gājēju iela – ielas posms vai iela, kas prioritāri paredzēta un labiekārtota gājēju	Likums Par autoceļiem –	Svītrot 3.21. apakšpunktu.

<p>apstādījumi un kas galvenokārt paredzēta gājēju un transporta satiksmei un inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošanai. Ielas robežās var būt arī apstādījumi. Jūrmalas pilsētas Teritorijas plānojumā ir noteiktas B, C, D un E kategorijas ielas</p>	<p>satiksmei un kurā ierobežota vai slēgta transporta kustība;</p> <p>83. Jaunveidojamās ielas, autoceļus, dzelzceļu un laukumus izdala kā atsevišķas zemes vienības. Ielu teritoriju nosaka starp sarkanajām līnijām atbilstoši katras ielas kategorijai, bet autoceļu un dzelzceļa teritoriju – starp nodalījuma joslām.</p> <p>85. Pilsētas vai ciema ielu tīklu veido kā vienotu, dažādu kategoriju ielu hierarhiski sakārtotu sistēmu, ievērojot šajos noteikumos paredzēto dalījumu.</p> <p>86. Ielas un ceļus pēc to funkcijām un nozīmes iedala kategorijās atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumam.</p> <p>89. Ielu sarkanās līnijas nosaka atbilstoši katras ielas kategorijai. Vienai ielai tās dažādos posmos var būt arī dažādas kategorijas ar atšķirīgu sarkano līniju platumu.</p>	<p>(4) Iela ir transportlīdzekļu satiksmei paredzēta inženierbūve pilsētas teritorijā. (6) Tranzīta iela ir pašvaldības īpašumā esoša pilsētas iela, kura ir valsts autoceļa sākums vai turpinājums un pa kuru notiek tranzīta satiksme.</p> <p>Ceļu satiksmes likums –</p> <p>3) ceļš – jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un salīņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremsēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, velosipēdu ceļi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas, elektrotransporta kontakttīkli un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi);</p> <p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr. 326):</p> <p>Ielas, ceļi un laukumi – ielas un ceļi pilsētās un apdzīvotās vietās, tai skaitā šķērsielas, lauku, meža, komersantu, pašvaldību, māju ceļi, blakusceļi, pievedceļi, velosipēdistu un gājēju ceļi, kā arī pie šīm ielām un ceļiem piekritīgie ar transporta infrastruktūru saistītie</p>	<p>Dublē Likumu Par autoceļiem un Būvju klasifikācijas noteikumus.</p> <p>Daļēji arī dublē MK 240.</p>
---	--	--	--

		laukumi, piemēram, transportlīdzekļu novietnes u. tml.	
3.22. jumta izbūve – telpas, kas izbūvētas ēkā ar slīpo jumtu virs tās augšējā stāva. Kā jumta izbūvi klasificē ēkas stāvu, kura platība nepārsniedz 66 % no iepriekšējā stāva platības. Telpas platībā ieskaita to daļu, kurā griestu augstums ir vismaz 1,6 m (skatīt 3. pielikumu)		Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi (MK 10.01.2012. noteikumi Nr. 48): 6. Kadastrāli neuzmēra: 6.2. ēku un telpu grupu, kuras iekštelpu lielākais augstums ir mazāks par 1,60 metriem; 6.3. ēkas bēniņus;	Terminu daļēji var saglabāt, svītrotj tā otro pusi. Platības ierobežojumu jāliek kā atrunu pie atļautā stāvu skaita katrā funkcionālajā zonā, bet augstuma ierobežojums jau ir noteikts MK noteikumos Nr. 48.
3.23. jumta stāvs – savietotā (plakanā) jumta līmenī izbūvēts stāvs, kuram ir izeja uz jumta terasi vai staigājumu jumtu, un kura platība nepārsniedz 66 % no zem tā esošā stāva platības. Jumta stāva sienas var sakrist ar iepriekšējā stāva ārsienu plaknēm ne vairāk par 50 % no jumta stāva perimetra		Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas”: 2.12. jumta stāvs – plakanā jumta līmenī izbūvētas dzīvojamās, publiskās un tehniskās telpas vai palīgtelpas, kurām ir izeja uz jumta terasi vai staigājumu jumtu. Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 „Publiskas būves”: 3. Cokola stāva, mansarda stāva, jumta stāva , pagrabstāva, tehniskā stāva, balkonu, lodžiju, lieveņu un terašu terminu skaidrojumi ir sniegti normatīvajā aktā par dzīvojamām ēkām.	Svītrot 3.23. apakšpunktu. Dublē Latvijas būvnormatīvus LBN 211-15 un LBN 208-15. Platības ierobežojumu jāliek kā atrunu pie atļautā stāvu skaita katrā funkcionālajā zonā.
3.24. kultūrvēsturiskā vide – vēsturiskais plānojums un telpiskā struktūra ar tās objektiem, oriģināli materiāli, detaļas un apdare, oriģinālo un saglabāšanas būvdarbu izpildījuma kvalitāte, noskaņa, lokālas īpatnības u.c., ietverot vēlākus uzslāņojumus, kam nav destruktīvas vai degradējošas ietekmes uz kultūrvēsturisko vidi			Terminu var saglabāt. Termins TIAN tekstā pielietots trīs reizes.
3.25. lodžija – pārsegta un no trim pusēm norobežota (iedziļināta fasādes plaknē) ārtelpa starpstāvu pārseguma līmenī, kas papildina iekštelpas; kāds no norobežojumiem var būt kolonna		Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas”: 2.16. lodžija – pārsegta un no trim pusēm norobežota (iedziļināta fasādes plaknē)	Svītrot 3.25. apakšpunktu. Dublē Latvijas būvnormatīvus LBN 211-15 un LBN 208-15.

		<p>ārtelpa starpstāvu pārseguma līmenī, kas papildina iekštelpas;</p> <p>Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 „Publiskas būves”:</p> <p>3. Cokola stāva, mansarda stāva, jumta stāva, pagrabstāva, tehniskā stāva, balkonu, lodžiju, lieveņu un terašu terminu skaidrojumi ir sniegti normatīvajā aktā par dzīvojamām ēkām.</p>	
<p>3.26. mazstāvu daudzdzīvokļu māja – triju vai vairāku dzīvokļu māja, kuras maksimālais stāvu skaits ir trīs stāvi</p>	<p>2.18. mazstāvu apbūve – apbūve, kurā virszemes stāvu skaits nepārsniedz trīs stāvus;</p> <p>4.3. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)</p> <p>27. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) ir funkcionālā zona ar apbūvi līdz trijiem stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.</p> <p>28. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju apbūve, rindu māju apbūve un daudzdzīvokļu māju apbūve līdz trijiem stāviem.</p>	<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” –</p> <p>3.2. mazstāvu dzīvojamo ēku – ēkas, kurās ir ne vairāk kā trīs stāvi, viens vai divi dzīvokļi ar atsevišķu āras ieeju katram dzīvoklim, bloķētas vai rindu ēkas, patstāvīgi iekšējie inženiertīkli, kā arī citas izmantošanas telpas ir ne vairāk kā 50 % no ēkas virszemes stāvu kopējās platības.</p>	<p>Svītrot 3.26. apakšpunktu.</p> <p>Dublē Latvijas būvnormatīvus LBN 211-15 un MK 240.</p>
<p>3.27. pagrabstāvs – zem būves vai tās daļas pirmā stāva kontūras izbūvēta telpa, kuras pārseguma augšējā atzīme atrodas mazāk kā 1m virs projektētā zemes līmeņa. Pagrabstāva zem zemes līmeņa esošu sienu plakni pieļaujams atsegt ne vairāk kā par 15 % no sienas kopējās platības. Ja tiek atsegta lielāka platība, stāvu uzskata par cokolstāvu (skatīt 3. pielikumu)</p>		<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” –</p> <p>2.18. pagrabstāvs – ēkas stāvs (vai tās daļa), kas attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedzīlīnāts vairāk nekā par pusi no stāva augstuma.</p> <p>Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 "Publiskas būves":</p> <p>3. Cokola stāva, mansarda stāva, jumta stāva, pagrabstāva, tehniskā stāva, balkonu, lodžiju, lieveņu un terašu</p>	<p>Svītrot 3.27. apakšpunktu.</p> <p>Dublē Latvijas būvnormatīvus LBN 211-15 un LBN 208-15.</p>

<p>3.28. palīgizmantošana – izmantošana (tostarp, būve), kas nepieciešama atļautās izmantošanas veikšanai, apkalpošanai un uzturēšanai.</p> <p>Palīgizmantošanai paredzētās būves iedala šādās grupās:</p> <p>3.28.1. dzīvojamo māju palīgbūve – pirts, garāža, laivu novietne, nojume, siltumnīca, šķūnis (ēka dārza inventāra, sadzīves priekšmetu u.c. materiālu mājsaimniecības vajadzībām glabāšanai), segta autostāvvietā, ziemas dārzs, brīvēstāvošs pagrabs ar kopējo platību līdz 40 m², apsardzes ēka u.c. ēkas un būves, kuras nav klasificējamās kā dzīvojamās ēkas, kurās nav dzīvojamo telpu (pastāvīgai vai sezonas rakstura dzīvošanai), kuras ir funkcionāli pakārtotas zemes vienībā esošai dzīvojamai ēkai un nav augstākas par 1,5 stāvu</p> <p>3.28.2. nedzīvojamo ēku palīgbūve – ēka vai cita būve, kura nepieciešama, tehniskās apkalpes, publisko objektu darbības nodrošināšanai un rūpnieciskās ražošanas procesam</p> <p>3.28.3. pazemes būve – būve, kurai nav virszemes stāvu un kuras jumta pārseguma augstākais punkts atrodas mazāk kā 1m virs zemes līmeņa. Pie pazemes būvēm ir pieskaitāmas arī būves daļas pagrabstāva līmenī, kas sniedzas ārpus ēkas pirmā stāva kontūras. Pagrabstāva zem zemes līmeņa esošu sienu plakni pieļaujams atsegt ne vairāk kā par 15 % no sienas kopējās platības. Ja tiek atsegta lielāka platība, stāvu uzskata par cokolstāvu (skatīt 3. pielikumu)</p>	<p>2.20. papildizmantošana – teritorijas izmantošanas veids, kas ir pakārtots funkcionālajā zonā noteiktajam galvenajam izmantošanas veidam, to uzlabo vai veicina;</p> <p>MK 240 nav termina PALĪGizmantošana!</p>	<p>terminu skaidrojumi ir sniegti normatīvajā aktā par dzīvojamām ēkām.</p> <p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr.326):</p> <p>Palīgēkas - Pie dzīvojamām mājām un nedzīvojamām ēkām uzbūvētas saimniecības ēkas, individuālās garāžas, siltumnīcas, pagrabi, nojumes, tualetes u. tml. ēkas.</p> <p>Tuneļi un pazemes ceļi - Autoceļu, ceļu, ielu, dzelzceļu un gājēju tuneļi ar noejām u.tml. pazemes ceļi.</p> <p>Ēkas - Par ēkām tiek uzskatītas arī patstāvīgi izmantojamas pazemes būves, kurās var iekļūt cilvēki un kuras ir noderīgas vai paredzētas cilvēku un dzīvnieku patvērumam vai priekšmetu turēšanai (piemēram, pazemes patvertnes, pazemes slimnīcas, pazemes tirdzniecības centri un darbnīcas, pazemes garāžas).</p> <p>Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi (MK 10.01.2012. noteikumi Nr. 48):</p> <p>27. Virszemes stāvus numurē no pirmā stāva virzienā uz augšu, sākot ar "1", bet pazemes stāvus (stāvs, kas attiecībā pret planēto zemes līmeni ir iedzilināts vairāk par pusi no stāva augstuma) numurē virzienā uz leju, sākot ar "-1".</p>	<p>Jāsvītros 3.38. apakšpunkts.</p> <ul style="list-style-type: none"> - MK240 nav šāda termina, un daļēji dublē MK 326 un Nr.48. - VARAM 03.06.2016. iebildumi par Jūrmalas TPG 2016.gadā, ņemot vērā ka TIAN tiek lietota arī "papildizmantošana". - VARAM 04.07.2018. iebildumi par Ādažu novada TP – Ādažu novada TIAN sadaļā 1.2. Definīcijas ir iekļauti tādu terminu skaidrojumi, kas jau ir doti normatīvajos aktos ar augstāku juridisko spēku – likumos un Ministru kabineta noteikumos, tos dublējot, citādi interpretējot vai neievērojot oficiālo terminoloģiju. <p>Jēdziens "palīgēka" skaidrojums ir dots gan Aizsargjoslu likumā, gan pašreiz spēkā esošajos 2018.gada 12. jūnija Ministru kabineta noteikumos Nr. 326 „Būvju klasifikācija” (iepriekš Ministru kabineta noteikumos Nr. 1620 “Noteikumi par būvju klasifikāciju”). TIAN piedāvātais skaidrojums neatbilst nevienam no šiem. Neatbilstība normatīvajos aktos dotajiem jēdzienu skaidrojumiem attiecināma arī uz citām definīcijām, piemēram “stāvu skaits”, “laukums”, “iedibinātā būvlaide”, “brīvā zaļā teritorija”, “apbūves intensitāte”.</p> <p>Vienlaikus norādāms, ka teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir noteikts jēdziens “papildizmantošana”, un tas attiecināms uz teritorijas izmantošanu. Taču TIAN ir iekļauts</p>
--	---	---	---

			<p>jēdziens “palīgizmantošana”, kas būtībā nosaka to pašu, radot neskaidrības un pretrunas. Vēršam uzmanību, ka 2013. gada 30. aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk MKN Nr. 240) 3. pielikumā Teritorijas izmantošanas veidu klasifikators teritorijas izmantošanas veida aprakstā ir ietvertas arī nepieciešamās palīgbūves un labiekārtojums, līdz ar to nav nepieciešamības radīt jaunu terminu.</p>
<p>3.29. pludmale – jūras krasta smilšainā zona starp jūras krasta līniju un joslu, kur sākas kāpu veģetācija</p>		<p>Aizsargjoslu likums –</p> <p>5) pludmale – jūras krasta sauszemes daļa starp ūdens līmeni un vietu, kur sākas dabiskā sauszemes veģetācija</p>	<p>Svītrot 3.29. apakšpunktu.</p> <p>Dublē Aizsargjoslu likumu.</p>
<p>3.30. pludmales centrs – komplekss pakalpojumu objekts, kurā pieejami vismaz šādi pakalpojumi pludmales apmeklētājiem - dušas un tualetes, ģērbtuves, medicīnas punkts, glābšanas dienests. Pludmales centrā parasti ir arī tirdzniecības vai sabiedriskās ēdināšanas objekti, pludmales un sporta inventāra noma vai citi pakalpojumi pludmales apmeklētājiem</p>			<p>Terminu var saglabāt.</p>
<p>3.31. publiskā infrastruktūra – koplietošanas inženiertehniskā infrastruktūra un sabiedrībai nepieciešamā sociālā infrastruktūra</p>	<p>2.22. publiskiem mērķiem paredzēta teritorija – teritorija, kas nepieciešama publisko objektu – izglītības, veselības, sociālās aprūpes un kultūras iestāžu – izvietošanai, kā arī publiskās ārtelpas, kas paredzētas, piemēram, ielu, ceļu un laukumu izveidošanai</p>	<p>Zemes pārvaldības likums:</p> <p>5.pants. Zeme tehniskās publiskās infrastruktūras nodrošināšanai</p> <p>(1) Tehniskās publiskās infrastruktūras attīstības un būvniecības vajadzībām nepieciešamās teritorijas un to izmantošanas nosacījumus nosaka Ministru kabinets vai vietējā pašvaldība neatkarīgi no zemes piederības vai piekritības.</p>	<p>Terminu var saglabāt.</p>

<p>3.32. rindu māja – māja, kas vertikāli sadalīta ar ugunsdrošām sienām sekcijās un kas tiek izmantota trīs vai vairākiem dzīvokļiem, kuri katrs atrodas savā sekcijā ar neatkarīgām ieejām. Rindu mājas sekcijas var atrasties katra savā zemes vienībā, ja sekcijas ir veidotas kā bloķētas būves</p>	<p>Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana 11005 - Rindu māju apbūve - Dzīvojamā apbūve, ko veido trīs un vairāk lineāri bloķētas individuālās dzīvojamās mājas ar nepieciešamajām palīgbūvēm un labiekārtojumu</p>	<p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr.326): Brīvi stāvošas vai savienotas (dvīņu, rindu vai sekciju tipa) dzīvojamās mājas ar divām dzīvojamo telpu grupām.</p>	<p>Svītrot 3.32. apakšpunktu. Dublē MK 240 un daļēji Nr. 326.</p>
<p>3.33. savrupmāja – brīvi stāvoša viena vai divu dzīvokļu dzīvojamā māja, kuras maksimālais augstums ir 2,5 stāvi</p>	<p>Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana 11001 - Savrupmāju apbūve - Dzīvojamā apbūve, ko veido savrupmājas (brīvi stāvošas individuālās dzīvojamās mājas) un dvīņu mājas (divas bloķētas, arhitektoniski vienotas un simetriskas individuālās dzīvojamās mājas ar identisku plānojumu), ietverot nepieciešamās palīgbūves un labiekārtojumu.</p>	<p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr.326): Brīvi stāvošas savrupmājas, tai skaitā individuālās ģimeņu mājas, villas, mežsargu mājas, lauku mājas, vasarnīcas, dārza mājas u. tml., kā arī savienotas (dvīņu un rindu) mājas, kurās katrai dzīvojamo telpu grupai ir sava ieeja. Vienīgā dzīvojamo telpu grupa minētājā ēkā</p>	<p>Svītrot 3.33. apakšpunktu. Dublē MK 240 un daļēji Nr. 326.</p>
<p>3.34. sezonas būve – I grupas ēka vai I grupas inženierbūve, kas ir viegli uzstādāma, neizbūvējot pamatus vai pamatni dziļāk par 30 cm, un ir paredzēta lietošanai vienu sezonu, pēc kuras tā ir jādemontē. Sezonas būves iedala šādās grupās: 3.34.1. privātās sezonas būves – būves, kas atrodas privātās teritorijās un kuras netiek izmantotas publiskām funkcijām, piemēram, vienas sezonas siltumnīcas, teltsveidīgas nojumes u.tml. 3.34.2. publiskas sezonas būves – ēkas (sezonas kafejnīcas, pakalpojumu, tirdzniecības objekti u.c.) vai inženierbūves (labiekārtojuma elementi labiekārtots laukums – terase), kuras atrodas publiskajā ārtelpā, vai kuras izmanto publiskām funkcijām</p>	<p>Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana. 12002 - Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve - Apbūve, ko veido veikali, aptiekas, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, tirgus, tirgus paviljoni, sezonas rakstura tirdzniecības vai pakalpojumu objekti (tirdzniecības kioski un segtie tirdzniecības standi), restorāni, bāri, kafejnīcas, kā arī sadzīves un citu pakalpojumu objekti, tai skaitā degvielas uzpildes stacijas un automobiļu un motociklu apkopes uzņēmumi, izņemot ražošanas objektus</p>	<p>Ēku būvnoteikumi (MK 02.09.2014. noteikumi Nr. 529): 29.¹ Ierosinot otrās vai trešās grupas vienstāva ēkas (piemēram, siltumnīcas, nojumes, paviljona, kafejnīcas) jaunu būvniecību vai novietošanu, kuras ekspluatācijas laiks nav ilgāks par vienu gadu un kuru nojauc līdz minētā termiņa beigām (ietverot nojaukšanas laiku) (turpmāk – sezonas ēka), izņemot šo noteikumu 7.6. apakšpunktā minēto gadījumu, institūcijā, kura pilda būvvaldes funkcijas, iesniedz: [...] Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi (MK 09.05.2017. noteikumi Nr. 253): 15.1.2. otrās grupas inženierbūves (izņemot ārējos inženiertīklus), kuras ekspluatācijas laiks nav ilgāks par vienu gadu un kas jānojauc līdz šī termiņa</p>	

		beigām, (turpmāk – sezonas inženierbūve) novietošanai	
3.35. sociālā infrastruktūra – izglītības, zinātnes, ārstniecības, veselības aprūpes un rehabilitācijas, sociālās aprūpes un pārvaldes iestādes, kā arī rekreācijas, kultūras un sporta objekti un to izkārtojums pilsētas administratīvajā teritorijā	Publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 12009 - Sociālās aprūpes iestāžu apbūve – Apbūve, ko veido sociālās aprūpes un rehabilitācijas iestādes, tai skaitā pensionāti, dienas centri, krīzes centri, patversmes un citi līdzīgi objekti, kā arī to darbības nodrošināšanai nepieciešamie objekti un infrastruktūra		Svītrot 3.35. apakšpunktu. Dublē MK 240.
3.36. sociālās infrastruktūras objekts – ēka, būve vai tās daļa, ko valsts un pašvaldība izmanto izglītības, kultūras, sporta, ārstniecības, veselības aprūpes, sociālās palīdzības un citu pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem			Svītrot 3.36. apakšpunktu. Dublē MK 240.
3.37. stāva augstums – attālums starp divu savstarpēji tuvāko ēkas starpstāvu pārsegumu augšējām virsmām		Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas”: 16. Dzīvojamās ēkas stāva minimālais augstums no tīrās grīdas atzīmes līdz pārseguma konstrukcijas apakšējai virsmai ir vismaz 2,5 metri. 17. Pagrabstāva augstums no tīrās grīdas atzīmes līdz pārseguma konstrukcijas apakšējai virsmai ir vismaz 1,8 metri, ja pagrabstāvā netiek izvietotas publiskas telpas, kurām piemērojamas attiecīgas normatīvās prasības.	Terminu var saglabāt.
3.38. stāva platību (apbūves parametru aprēķinam) – vispārīgā gadījumā ir būves visu virszemes stāvu, ieskaitot cokola stāvu, jumta stāvu vai jumta izbūvi, platību summa. Stāv platību aprēķina pa stāva ārējo kontūru, jumta stāva un jumta izbūves platību aprēķina telpas laukumam, kurā griestu augstums ir vismaz 1,6 m	Iekļauts MK 240 aprēķina formulā – 116. Apbūves intensitāte ir ēku virszemes stāvu platības summas attiecība pret zemes vienības platību attiecīgajā funkcionālajā zonā. To izsaka procentos un aprēķina, izmantojot šādu formulu:	Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” – 2.3. Platība – 11. Dzīvojamās ēkas kopējo platību (m ²) nosaka, summējot visu ēkas stāvu (arī pagrabstāva un mansarda stāva) platību starp ārsienu iekšējām virsmām, kā arī ārtelpu – balkonu, lodžiju un terašu – platību. Bēniņu (tehnisko bēniņu) un tehniskās pagrīdes platību dzīvojamās ēkas kopējā platībā neieskaita	

		<p>Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi (MK 10.01.2012. noteikumi Nr. 48):</p> <p>6. Kadastrāli neuzmēra:</p> <p>6.2. ēku un telpu grupu, kuras iekštelpu lielākais augstums ir mazāks par 1,60 metriem;</p> <p>6.3. ēkas bēniņus;</p>	
<p>3.39. stāvu skaits – būves visu virszemes stāvu skaits, ietverot cokola stāvu, jumta stāvu vai jumta izbūvi. Jumta stāvu un jumta izbūvi stāvu skaita aprēķinā definē kā pusstāvu (0,5 stāvi)</p>	<p>120. Apbūves augstumu nosaka, ņemot vērā konkrētās teritorijas izmantošanas veidu. Apbūves augstuma aprobežojumus var noteikt gan metros, gan pēc virszemes stāvu skaita. Pašvaldība var noteikt maksimālos un minimālos apbūves augstuma aprobežojumus.</p>	<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” – 2.1. Stāvu skaits</p> <p>6. Dzīvojamās ēkas augstumu un stāvu skaitu pieņem saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, lokālpilnojumu (ja tāds ir izstrādāts) un detālpilnojumu (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem).</p> <p>Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi (MK 10.01.2012. noteikumi Nr. 48):</p> <p>6. Kadastrāli neuzmēra:</p> <p>6.2. ēku un telpu grupu, kuras iekštelpu lielākais augstums ir mazāks par 1,60 metriem;</p> <p>6.3. ēkas bēniņus;</p> <p>25. Ēkas virszemes stāvu skaitā ietilpst visi virszemes stāvi, tai skaitā cokola stāvs, virszemes tehniskais stāvs, mansards un jumta stāvs. Virszemes stāvu skaitā neietilpst pagrabstāvs un bēniņi.</p> <p>26. Ja ēkas daļām ir atšķirīgs virszemes stāvu skaits, norāda lielāko stāvu skaitu.</p>	<p>Svītrot 3.39. apakšpunktu.</p> <p>Dublē Latvijas būvnormatīvus LBN 211-15.</p> <p>Pusstāvu (“0,5”) TAPI sistēmas apbūves parametru tabulā nav iespējams ievadīt, kā arī MK Nr. 48 skaita tikai pilnus stāvus.</p> <p>Jumta stāva un jumta izbūves platības ierobežojumus jāliek kā atrunu pie atļautā stāvu skaita katrā funkcionālajā zonā, bet augstuma ierobežojums jau ir noteikts MK noteikumos Nr. 48.</p>
<p>3.40. stāvvieta – viena transportlīdzekļa novietošanai paredzēta un šim nolūkam</p>			

iekārtota (izbūvēta) platība zemes vienībā, ēkā vai publiskajā auto novietnē			
3.41. stihiju postījumi – nekustamā īpašuma bojājumi, kas radušies ugunsgrēka, plūdu, vētras vai citu katastrofu rezultātā		<p>Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums:</p> <p>2) katastrofa — notikums, kas izraisījis cilvēku upurus un apdraud cilvēku dzīvību vai veselību, nodarījis kaitējumu vai radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus;</p> <p>4) katastrofas pārvaldīšana — tādu vadītu un koordinētu preventīvo, gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas pasākumu, kā arī atjaunošanas pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai nodrošinātu civilās aizsardzības uzdevumu izpildi;</p> <p>12) atjaunošanas pasākumi — tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai pēc iespējas savlaicīgi un samērīgi palīdzētu cietušajiem cilvēkiem un pēc iespējas atjaunotu vidi un īpašumu tādā stāvoklī, kāds tas bija pirms katastrofas;</p> <p>4.pants. Katastrofu veidi un mērogi</p> <p>(1) Atbilstoši katastrofas cēloņiem izšķir:</p> <p>1) dabas katastrofas:[..]</p> <p>2) cilvēku izraisītās jeb antropogēnās katastrofas: [...]</p>	Terminu var saglabāt.
3.42. terase – ar vizuālu, funkcionālu vai drošības norobežojumu nodalīts vaļējs vai segts laukums, kas izbūvēts kā piebūve pie būves vai virs būves, vai tās daļas un ar to ir funkcionāli saistīts. Šajos noteikumos terases klasificētas šādās grupās:		<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” –</p> <p>2.23. terase – norobežots vaļējs vai segts laukums, kas izvietots uz zemes kā ēkas piebūve vai virs ēkas vai tās daļas.</p>	Terminu ar apakšpunktiem (detalizāciju) daļēji var saglabāt, svītrojot vismaz to daļu, kas dublē LBN 211-15.

<p>3.42.1. terases pirmā stāva līmenī. Šīs grupas terasēm ēkas apbūves laukumā tiek ieskaitīti laukumi pie būvēm, kas pret zemes virsmas līmeni (vidējais rādītājs pie terases stūriem) ir augstāki par 45 cm, vai jebkuri segti laukumi, kuru apbūves laukumu mēra pa pārseguma nesošo konstrukciju ārējo kontūru vai pa visu pārseguma plakni, ja tā pārkare kādā no punktiem pārsniedz 1,3 metru</p> <p>3.42.2. jumta terases – izbūvētas virs ēkas vai tās daļas, ar piemērotu seguma konstrukciju un norobežotas ar 1m līdz 1,3m augstām margām vai barjerām. Segtas jumta terases tiek uzskatītas par jumta stāvu, ko mēra pa pārseguma nesošo konstrukciju ārējo kontūru vai pa visu pārseguma plakni, ja tā pārkare kādā no punktiem pārsniedz 1,3 metrus</p> <p>3.42.3. labiekārtojuma terases – vaļēji laukumi pie būves, kas pret zemes virsmas līmeni ir līdz 45 cm augsti, vai vaļēji laukumi līdz 1m augstumam, kas nav funkcionāli saistīti ar būvi. To platība tiek atskaitīta no brīvās zaļās teritorijas</p>		<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 208-15 „Publiskas būves”:</p> <p>3. Cokola stāva, mansarda stāva, jumta stāva, pagrabstāva, tehniskā stāva, balkonu, lodžiju, lieveņu un terašu terminu skaidrojumi ir sniegti normatīvajā aktā par dzīvojamām ēkām.</p>	<p>Lietderīgāk apakšpunktus ir iekļaut TIAN 3.4. nodaļā vai citā nodaļā, kā prasības terašu ierīkošanai.</p>
<p>3.43. teritorijas, kurām nepieciešama inženiertehniskā sagatavošana - teritorijas, kuras nav piemērotas apbūvei grunts piesārņojuma, augsta gruntsūdens līmeņa, nestabilu grunts apstākļu (kūdra u.c.), Rīgas jūras līča un Lielupes krasta erozijas, nesagatavotas pieklūšanas un inženiertehniskās apgādes dēļ un kurās atļautās izmantošanas uzsākšanai nepieciešami īpaši inženiertehniski pasākumi</p>	<p>2.12. inženiertehniskā teritorijas sagatavošana – inženiertehnisko pasākumu komplekss, ko veic, lai noteiktā teritorijā būtu tehniski iespējams veikt būvniecību</p>		<p>Svītrot 3.43. apakšpunktu. Dublē MK 240.</p>
<p>3.44. transportlīdzekļu novietne - teritorija, būve vai būves daļa transportlīdzekļu novietošanai. Novietnē ietilpst transportlīdzekļu stāvvietas, piebraucamie ceļi un vertikālās komunikācijas (rampas). Ir šādas novietnes:</p>	<p>2.23. stāvparks – publiski pieejama, patstāvīga, lielas ietilpības automašīnu novietne, kas izveidota, lai atslōgotu pilsētas centru no privātā autotransporta un veicinātu sabiedriskā transporta izmantošanu;</p>	<p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr. 326): Garāžu ēkas; garāžas telpu grupa. Virszemes vai apakšzemes garāžu ēkas un telpu grupas, apjūmtas</p>	

<p>3.44.1. publiska autonovietne – transportlīdzekļu novietne, kuras lietotāju loks nav ierobežots</p> <p>3.44.2. segta autonovietne (garāža) – stāvvietas transportlīdzekļu novietošanai šim nolūkam izbūvētā ēkā vai ēkas daļā</p> <p>3.44.3. stāvlaukums – transporta līdzekļu novietošanai izbūvēts un ierīkots laukums, ietverot iebrauktuves un labiekārtojumu</p> <p>3.44.4. upju transportlīdzekļu novietne – būves vai peldlīdzekļu ūdens transportlīdzekļu pietauvošanai un glabāšanai</p> <p>3.44.5. velonovietne – teritorija, būve vai būves daļa, kas izbūvēta vai ierīkota velosipēdu novietošanai</p>	<p>10.1. Autonovietnes 197. Teritorijas plānojumos un lokālplānojumos nosaka prasības autonovietņu izvietojumam, tai skaitā attālumiem līdz dažādu veidu objektiem, un nepieciešamo autonovietņu skaitu dažādiem izmantošanas veidiem.</p> <p>10.2. Velosipēdu novietnes</p> <p>Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana: 14003 – Transporta apkalpojošā infrastruktūra – Ēkas sauszemes, gaisa un ūdens satiksmes pakalpojumu nodrošināšanai, tai skaitā dzelzceļa pasažieru stacijas, autoostas, lidostas, ostas, garāžas, atsevišķi iekārtotas atklātās autostāvvietas, stāvparki, daudzstāvu autostāvvietas.</p>	<p>transportlīdzekļu (auto, velosipēdu, laivu (eliņi) un citas tehnikas) novietnes (nojumes) un garāžas (gan ēkas, gan telpu grupas). Ēkas un telpu grupas, kas nav lauksaimniecības tehnikas garāžas (kods 1271) vai nav mājsaimniecības individuālās garāžas vai mājsaimniecības individuālās apjūmtās transportlīdzekļu novietnes (kods 1274)</p>	
<p>3.45. universālais dizains (universālā dizaina principi) – ēku un citu būvju projektēšana, mēbeļu, vides labiekārtojuma elementu, darbarīku un citu funkcionālu priekšmetu un iekārtu izgatavošana, ņemot vērā visu iespējamo lietotāju vajadzības, lai šos izstrādājumus un būves nevajadzētu pielāgot cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un citiem lietotājiem</p>	<p>2.26. vides pieejamība – iespēja jebkuram cilvēkam neatkarīgi no vecuma un fiziskām spējām brīvi un patstāvīgi piekļūt un pārvietoties vidē atbilstoši būves vai telpas funkcijai.</p> <p>2. Prasības visu teritoriju plānošanai un izmantošanai</p> <p>3. Plānojot teritoriju un veidojot vidi, ievēro līdzvērtīgu iespēju principu, kas paredz iespēju visiem sabiedrības locekļiem pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē, nodrošinot līdzvērtīgu pieejamību transporta infrastruktūrai, ārtelpai, mājokļiem, mācību un ārstniecības iestādēm, darba vietām, kultūras, sporta, atpūtas un citiem objektiem, kā arī informācijas, sakaru, elektroniskajiem un citiem pakalpojumiem.</p>	<p>Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām. 2.pants. Definīcijas. “universālais dizains” nozīmē tādu produktu, vides, programmu un pakalpojumu dizainu, kurus, cik vien iespējams, visi cilvēki var izmantot bez pielāgošanas vai īpaša dizaina nepieciešamības. “Universālais dizains” ietver arī noteiktām personu ar invaliditāti grupām paredzētas atbalsta ierīces, ja tās ir nepieciešamas.</p> <p>MK 02.03.2019. rīkojums Nr. 113 „Par Plānu pieejamas vides veidošanai Latvijā 2019.-2021. gadam” – Plāna mērķis ir palielināt sabiedrībai paredzēto elektronisko pakalpojumu un publisko ēku un teritoriju, kas ir veidotas</p>	<p>Svītrot 3.45. apakšpunktu. Dublē „Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām”. Priekšlikums TIAN iekļaut visus principus: “Pieejama vide”, “universālais dizains”, “iekļaujošais dizains” un “saprātīgs pielāgojums”.</p>

	<p>4. Vides un publiskās infrastruktūras plānošanā, arhitektūras projektu izstrādē un ieviešanā izmanto universālā dizaina risinājumus, lai nodrošinātu pieejamu vidi ar vienlīdzīgām līdzdarbības iespējām visiem sabiedrības locekļiem.</p>	<p>atbilstoši universālā dizaina principiem un ir pieejamas visām sabiedrības grupām, tostarp personām ar invaliditāti, skaitu.</p> <p>1.2. "Pieejama vide", "universālais dizains", "iekļaujošais dizains" un "saprātīgs pielāgojums"</p> <p>Būvniecības likuma mērķis ir kvalitatīvas dzīves vides radīšana un vides pieejamība ir princips, saskaņā ar kuru būvniecības procesā tiek veidota vide, kurā ikviena persona var ērti pārvietoties un izmantot būvi atbilstoši tās lietošanas veidam.</p> <p>Vides pieejamība – iespēja jebkuram cilvēkam neatkarīgi no vecuma un fiziskām spējām brīvi un patstāvīgi piekļūt un pārvietoties vidē atbilstoši būves vai telpas funkcijai.</p> <p>Universālais dizains nozīmē tādu produktu, vides, programmu un pakalpojumu izpildījumu, kurus, cik vien iespējams, visi cilvēki var izmantot bez pielāgošanas vai īpaša dizaina nepieciešamības. "Universālais dizains" ietver arī noteiktām personu ar invaliditāti grupām paredzētas atbalsta ierīces, ja tās ir nepieciešamas". Šis jēdziens, kas radies Amerikas Savienotajās Valstīs un laika gaitā ir pieņemts arī Eiropā. Latvijā līdz šim universālā dizaina jēdziens ir pazīstams noteiktai speciālistu grupai, tomēr laika gaitā ir ieguvis popularitāti arī plašākas sabiedrības izpratnē.</p>	
--	--	--	--

		<p>Vides un informācijas pieejamība tradicionāli nozīmē īpašu apsvērumu noteikšanu personām ar invaliditāti, savukārt universālais dizains un iekļaujošais dizains nozīmē, ka jebkurš produkts varētu būt noderīgs un ērti lietojams pēc iespējas vairāk cilvēkiem, un šie jēdzieni tiecas mainīt domāšanu, lai šķēršļi neeksistētu vispirms.</p> <p>Praksē universālais dizains nozīmē īpaši rūpīgu pieeju arhitektūras un pakalpojumu dizaina izstrādei, ieviešanai un uzturēšanai. Lietotāja kļūdīšanās iespēja var būt liela, savukārt precīza pieejamības risinājuma izstrāde un īstenošana veicina risinājuma iekļaujošo nozīmi (skat. 3. attēlu).</p> <p>Saprātīgs pielāgojums nozīmē vajadzīgās un atbilstošās izmaiņas un korekcijas - ja tās konkrētā gadījumā ir nepieciešamas un neuzliek nesamērīgu vai nepamatotu slogu - lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti vienlīdzīgi ar citiem var izmantot vai īstenot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības.</p> <p>“Saprātīga pielāgojuma” princips pieļauj iespēju kompensēt arhitektūras objektu nepieejamību, izmantojot asistīvus palīgpasākumus ar mērķi nodrošināt pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar funkcionēšanas ierobežojumiem.</p>	
<p>3.46. vasarnīca – vieglas koka konstrukcijas viena dzīvokļa māja, kuru apdzīvo sezonāli (pavasārī, vasarā, rudenī)</p>	<p>Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana: 11002 - Vasarnīcu apbūve – Apbūve, ko veido sezonas rakstura apdzīvošanai paredzētas individuālas dzīvojamās ēkas otro māju statusā, ārpus pastāvīgās</p>	<p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr. 326): Individuālās dzīvojamās mājas un vasarnīcas ar koka ārsienām un dārza mājas ar kopējo platību, lielāku par 40 m².</p>	<p>Svītrot 3.46. apakšpunktu. Dublē MK 240 un Nr.326.</p>

	dzīvesvietas, ar nepieciešamajām palīgbūvēm un labiekārtojumu		
3.47. vēsturiskā substance – jebkuras ēkas esošās konstrukcijas un būvdetaļas			Svītrot 3.47. apakšpunktu. Tekstā termins nav pielietots, tikai 3.13. apakšpunktā, kuru ir priekšlikums svītrot.
3.48. vides dizaina objekti – pilsētas rotāšanai un labiekārtojumam paredzēti elementi, piemēram, strūklakas, skulptūras, pieminekļi, mazās arhitektūras formas, ārtelpā izvietoti mākslas priekšmeti, instalācijas un ielu mēbeles			Terminu saglabāt, ja ir minēts tekstā.
3.49. viegļas konstrukcijas būve – koka, metāla vai cita viegla materiāla, tostarp, saliekama karkasa būve bez lentveida pamatiem, piemēram, platforma, estrāde, paviljons vai terase		Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr. 326): Citas īslaicīgas apmešanās ēkas – Nomājamas viegļas konstrukcijas vasaras sezonai paredzētas ēkas vai telpu grupas atpūtai – tūristu apmetnes, bērnu vai ģimeņu brīvdienų apmetnes un kempingi. Citas, iepriekš neklasificētas, ēkas – Siltumnīcas ar kopējo platību līdz 60 m ² (ieskaitot), šķūņi un citas viegļas konstrukcijas palīgēkas.	
3.50. viesnīca – uzņēmuma (komercsabiedrības) īpašumā vai nomā esoša klientu izmitināšanas un apkalpošanas mītne, kurā ir ne mazāk kā četri numuri. Viesnīcu kategorijā ietilpst uzņēmumi, kuru pakalpojumu klāsts ir noteikts saskaņā ar Latvijas Valsts standartu		Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr.326): Viesnīcas , moteli, pansijas, viesu mājas , atpūtas ēkas ar pirts telpu, banketu zāli un nakšņošanas vietām u. tml. apmešanās ēkas un telpu grupas ar restorānu vai citu sabiedriskās ēdināšanas telpu vai bez tās.	
3.51. viesu māja – viesu izmitināšanas un apkalpošanas objekts, kurā ir vismaz 4, bet ne vairāk kā 10 numuri		Sabiedriskās ēdināšanas ēkas un telpu grupas (piemēram, restorāns, bārs, kafejnīca)	

<p>3.52. virszemes būve – būve, kuras jumta vai pārseguma augstākais punkts atrodas vismaz 1 m virs zemes līmeņa</p>	<p>2.6. būvlaide – projektētā līnija, kas nosaka minimālo attālumu starp ielas sarkano līniju un tuvāko virszemes būvi (pilsētās un ciemos) vai autoceļa aizsargjoslu un tuvāko virszemes būvi (lauku teritorijās);</p>	<p>Latvijas būvnormatīvs LBN 211-15 „Dzīvojamās ēkas” – 2.3. Apbūves laukums un būvtilpums:</p> <p>15. [...] Būves virszemes un pazemes daļas robežšķirtne ir pirmā stāva tīrās grīdas virsmas līmenis (tīrā grīda atbilst nosacītajai atzīmei $\pm 0,00$). [...]</p> <p>Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi (MK 10.01.2012. noteikumi Nr. 48):</p> <p>6. Kadastrāli neuzmēra:</p> <p>Ēkas virszemes stāvu skaitā ietilpst visi virszemes stāvi, tai skaitā cokola stāvs, virszemes tehniskais stāvs, mansards un jumta stāvs. Virszemes stāvu skaitā neietilpst pagrabstāvs un bēniņi.</p> <p>Būvju klasifikācijas noteikumi (MK 12.06.2018., Nr. 326):</p> <p>Par ēkām tiek uzskatītas arī patstāvīgi izmantojamas pazemes būves, kurās var iekļūt cilvēki un kuras ir noderīgas vai paredzētas cilvēku un dzīvnieku patvērumam vai priekšmetu turēšanai (piemēram, pazemes patvertnes, pazemes slimnīcas, pazemes tirdzniecības centri un darbnīcas, pazemes garāžas).</p> <p>Noteiktas dažādas “virszemes būves” – piemēram – Maģistrālie virszemes, apakšzemes vai zemūdens cauruļvadi; Elektrosadales virszemes līnijas; Virszemes vai apakšzemes garāžu ēkas un telpu grupas, apjuntas transportlīdzekļu (auto, velosipēdu, laivu (eliņi) un citas tehnikas) novietnes (nojumes) un garāžas (gan ēkas, gan telpu grupas).</p>	
---	--	---	--

3.53. vizualizācija – zīmējums, datorsalikums, fotomontāža vai cits grafiskais materiāls, kas attēlo iecerētās darbības rezultātu			Terminu var saglabāt.
3.54. vizuālā ietekme – iespaids, ko uz ainavu, arī pilsētainavu, atstāj plānotā attīstība. Šis iespaids var būt labvēlīgs – pilnveidot un papildināt ainavu, neitrāls, kā arī degradējošs – neatgriezeniski pārveido ainavu			Terminu var saglabāt.
3.55. vizuālās ietekmes analīze – teksta un grafiskais materiāls, kurā izvērtēta plānotās attīstības vizuālā ietekme un, ja nepieciešams, izstrādātas prasības degradējošas ietekmes mazināšana			Terminu var saglabāt.
3.56. vizuālās ietekmes zona – redzamības zona no galveno publiskās ārtelpas teritoriju (ielu, pludmales u.c.) skatu punktiem, kurā izvērtē jaunās būves vizuālo ietekmi			Terminu var saglabāt.
3.57. zemes vienības fronte – zemes vienības robeža pret ielu, upes krastu vai citu atskaites teritoriju.			Terminu var saglabāt.